“ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН”:

Олий таълим тизими педагог ва раҳбар кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш бош илмий-методик маркази

Директор в.б. ____________ Т.Т.Шоймардонов

“___” ______________ 2019 й.

М.Ў.

Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни илмий-методик таъминлаш қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш маркази директори ____________ И.А.Турсуналиев

“___” ______________ 2019 й.

М.Ў.

“КЕЛИШИЛГАН”:

Фан, спорт ва таълим муассасаларини илмий-методик таъминлаш бошқармаси бошлиғи ____________ А.Б.Хасанов

“___” ______________ 2019 й.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ВА СПОРТ ВАЗИРЛИГИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Рўйхатга олинди
№ МО 2-204
2019 йил

Ўзбекистон Республикаси Олий ва Ўрта махсус таълим вазирининг 2019 йил “2” ноябрь даги 1023 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

“Спорт фаолияти”

йўналиши бўйича олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курсининг ўқув дастури

Тошкент – 2019

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ВА СПОРТ ВАЗИРЛИГИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ПЕДАГОГ ВА РАҲБАР КАДРЛАРИНИ ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШ БОШ ИЛМИЙ - МЕТОДИК МАРКАЗИ

ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ВА СПОРТ БЎЙИЧА МУТАХАССИСЛАРНИ ИЛМИЙ-МЕТОДИК ТАЪМИНЛАШ, ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ МАРКАЗИ

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўқув дастури Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг 2019 йил 18.10 даги 5 - сонли баённомаси билан маъқулланган

Тузувчилар:	**“Жамият ривожи ва таълим–тарбия жараёнининг инновацион масалалари” модули:** ф.ф.д., проф. И.Саифназаров, с.ф.д., проф. И.Эргашев. **“Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишнинг қонунчилик ҳужжатлари” модули:** ю.ф.н., доц. В.Топилдиев, ю.ф.н., доц. Х.Тўйчиева, доц. в.б. А. Раҳмонов. **“Педагогнинг инновацион фаолиятини ривожлантириш” модули:** п.ф.д., проф. Н.Муслимов, п.ф.д. М.Мирсолиева, М.Матназарова, Н.Хакназарова, М.Инназаров, Д.Кушарбаев. **“Электрон педагогика асослари ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини такомиллаштириш” модули:** п.ф.д., проф. Ф. Зокирова, п.ф.ф.д.(PhD) М.Файзиева, п.ф.ф.д. (PhD) Т.Шоймардонов, ўқитувчилар А.Обидов, И.Чориев, А.Хошимов, Ғ.Отамуродов. **“Амалий хорижий тилни ўрганишнинг интенсив усуллари” модули:** катта ўқитувчилар Ф.Бойсариева, Ш.Файзуллаева, У.Гиясова. **“Таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарорлар қабул қилишнинг замонавий технологиялари” модули:** т.ф.д., проф. А.Юлдашев, пс.ф.н. Х.Алимов, ф.-м.ф.н., доц. В.Каримова. **Махсус фанлар бўйича:** профессор Р.Халмухаммедов, профессор Ж.Акрамов, п.ф.б.ф.д (PhD) Б.Неъматов, доцент А.Ядгаров, доцент Н.Турсунов, катта ўқитувчи А.Толаметов, доцент Ю.Арипов.
Тақризчилар:	ЎзДЖТСУ п.ф.д., профессори Р.М.Маткаримов.

Ўқув дастури Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни илмий-методик таъминлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш маркази Илмий-методик кенгашининг карори билан тасдиққа тавсия қилинган (201__йил “___”_________даги ___-сонли баённома).

44. “Gimnastika nazariyasi va uslubiyati”. A.K.Eshtayev, M.N.Umarov, D.R.Ishtayev, Z.O`.To`ychiyev, S.A.Eshtayev, N.Yu.Paxrudinova. Darslik - Barkamol fayz media, T.,- 2017.

45. Саламов Р. “Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati”. Т.,-2015.

46. М. Абдураҳмонов, А. Т. Махмудов. “Жисмоний тарбия ва спорт”, “Спорт тиббиёти”. Ўқув-услубий қўлланма. Т., -2016.

47. Мамбетова И. “Модулли ўқитиш - таълим сифатини таъминлаш технологияси сифатида”. Т.,-2015.

48. Э.Ж.Холмирзаев “Спорт ўйинларини ўқитиш методикаси” Услубий қўлланма. Т.,-2011

49. Т.С.Усмонходжаев, Ш.Х.Исроилов, А.А.Пулатов, Ш.А.Пулатов “Миллий ва ҳаракатли ўйинлар” Дарслик. Т.,-2015.

50. А.А. Усманова, “Спорт педагогикаси”. Ўқув-услубий қўлланма. Т.,-2016.

I. Электрон таълим ресурслари.

51.www.libsport.ru
52.www.bmsi.ru
53.www.sportmed.ru
54.www.onestopenglish.org.uk
55.www.teachenglish.uk
56.www.learnenglish.uk
57.www.multimedia.uz
58.www.multi-media.com

"Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг қоидаларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-2752-сонли қарори.

17. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли қарори.

18. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 2017 йил 27 июлдаги ПҚ-3151-сонли қарори.

19. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Нодавлат таълим хизматлари кўрсатиш фаолиятини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 2017 йил 15 сентябрдаги ПҚ-3276-сонли қарори.

20. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги 2018 йил 5 июндаги ПҚ-3775-сонли қарори.

21. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги "Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 278-сонли Қарори.

III. Махсус адабиётлар.

22. Ишмухамедов Р.Ж., Юлдашев М. Таълим ва тарбияда инновацион педагогик технологиялар.– Т.: "Ниҳол" нашриёти, 2013, 2016.–279б.

23. Креативная педагогика. Методология, теория, практика. / под. ред. Попова В.В., Круглова Ю.Г.-3-е изд.–М.: "БИНОМ. Лаборатория знаний", 2012.–319 с.

24. Каримова В.А., Зайнутдинова М.Б. Информационные системы.-T.Aloqachi, 2017.- 256 стр.

25. Информационные технологии в педагогическом образовании / Киселев Г.М., Бочкова Р.В. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.:Дашков и К, 2018. - 304 с.

26. Burns M. Distance Education for Teacher Training: Modes, Models, and Methods. – Washington: Education Development Center, 2011. – 338.

27. Topi H., Tucker A. Computing Handbook: Information Systems and Information technology. USA: Chapman and Hall/CRC, 2014. – 1454.

28. Андерсен, Бент Б. Мультимедиа в образовании / Бент Б. Андерсен, Катя ван ден Бринк – М.: Дрофа, 2007. – 224 с.

29. Lindsay Clandfield and Kate Pickering "Global", Macmillan 2013.

30. John and Liz Soars "New Headway" Elementary, Oxford 2010

40. Steve Taylor "Destination" Vocabulary and grammar", Macmillan-2010.

41. М.С. Олимов, И.Р.Солиев, Хайдаров Б.Ш."Спорт педагогик маҳоратини ошириш (енгил атлетика)" Ўқув қўлланма Т.,-2017.

42. Умаров М.Н.,Эштаев А.К.,Иштаев Д.Р.,Тўйчиев З.Ў.,Эштаев С.А., Пахрудинова Н.Ю. "Гимнастика назарияси ва услубияти" Дарслик Т.,-2017.

43. To`xtaboyev N.T., Shakirjanova K.T., Soliyev I.R. "Qisqa masofaga yugurish". O`quv qo`llanma.- Barkamol fayz media, T.,-2017.

Кириш.

Дастур Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги "Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПФ-4732-сонли, 2017 йил 7 февралдаги "Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида"ги ПФ-4947-сонли, 2019 йил 27 августдаги "Олий таълим муассасалари раҳбар ва педагог кадрларининг узлуксиз малакасини ошириш тизимини жорий этиш тўғрисида"ги ПФ-5789-сонли Фармонлари, шунингдек 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ–2909-сонли Қарорида белгиланган устувор вазифалар мазмунидан келиб чиққан ҳолда тузилган бўлиб, у олий таълим муассасалари педагог кадрларининг касб маҳорати ҳамда инновацион компетентлигини ривожлантириш, соҳага оид илғор хорижий тажрибалар, янги билим ва малакаларни ўзлаштириш, шунингдек амалиётга жорий этиш кўникмаларини такомиллаштиришни мақсад қилади.

Дастур доирасида берилаётган мавзулар таълим соҳаси бўйича педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати ва уларнинг тайёргарлигига қўйиладиган умумий малака талаблари ва ўқув режалари асосида шакллантирилган бўлиб, унинг мазмуни Ўзбекистоннинг миллий тикланишдан миллий юксалиш босқичида олий таълим вазифалари, таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари, илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат, таълим жараёнларида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш, амалий хорижий тил, тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари, махсус фанлар негизида илмий ва амалий тадқиқотлар, ўқув жараёнини ташкил этишнинг замонавий услублари бўйича сўнгги ютуқлар, педагогнинг креатив компетентлигини ривожлантириш, глобал Интернет тармоғи, мультимедиа тизимларидан фойдаланиш ва масофавий ўқитишнинг замонавий шаклларини қўллаш бўйича тегишли билим, кўникма, малака ва компетенцияларни ривожлантиришга йўналтирилган.

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишининг ўзига хос хусусиятлари ҳамда долзарб масалаларидан келиб чиққан ҳолда дастурда тингловчиларнинг махсус фанлар доирасидаги билим, кўникма, малака ҳамда компетенцияларига қўйиладиган талаблар такомиллаштирилиши мумкин.

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўқув дастури қуйидаги модуллар мазмунини ўз ичига қамраб олади:

I. Олий таълимнинг норматив-ҳуқуқий асослари.

1.1. Ўзбекистоннинг миллий тикланишдан миллий юксалиш босқичида олий таълим вазифалари.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари.

II. Илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат.

2.1. Педагогнинг инновацион фаолиятини ривожлантириш.

2.2. Спорт таълим сифатини оширишда илғор хорижий тажрибалар.

III. Таълим жараёнларида ахборот - коммуникация технологияларини қўллаш.

3.1. Электрон педагогика ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини такомиллаштириш.

3.2. Спортда замонавий ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланиш.

IV. Амалий хорижий тил.

4.1. Амалий хорижий тилни ўрганишнинг интенсив усуллари.

V. Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари.

5.1. Таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарор қабул қилишнинг замонавий технологиялари.

5.2. Оммавий жисмоний тарбия ва соғломлаштириш ишларини тизимли ташкил этиш.

VI. Махсус фанлар.

6.1. Спортчиларни тайёрлашнинг замонавий технологиялари.

6.2. Спортда илмий тадқиқот ишларини ташкил этиш.

6.3. Спортда тиббий ва биологик таъминот.

6.4. Болалар ва ўсмирлар спортининг долзарб муаммолари.

VII. Малакавий аттестация.

АДАБИЁТЛАР РЎЙХАТИ.

I. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарлари

1. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. - Т.:"Ўзбекистон", 2011.
2. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажагимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурамиз. – Т.: "Ўзбекистон". 2017. – 488 б.
3. Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз – Т.: "Ўзбекистон". 2017. – 592 б.

II. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар

4. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 2019.
5. Ўзбекистон Республикасининг "Таълим тўғрисида"ги Қонуни.
6. Ўзбекистон Республикасининг "Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида"ги Қонуни.
7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги "Олий таълим муасасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги ПФ-4732-сонли Фармони.
8. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги "Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида"ги 4947-сонли Фармони.
9. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 3 февралдаги "Хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш ва оила институтини мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолиятни тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПФ-5325-сонли Фармони.
10. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 июндаги "2019-2023 йилларда Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетида талаб юқори бўлган малакали кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш ва илмий салоҳиятини ривожлантири чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-4358-сонли Қарори.
11. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 11 июлдаги «Олий ва ўрта махсус таълим тизимига бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида »ги ПҚ-4391- сонли Қарори.
12. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 11 июлдаги «Олий ва ўрта махсус таълим соҳасида бошқарувни ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПФ-5763-сон фармони.
13. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 27 августдаги "Олий таълим муассасалари раҳбар ва педагог кадрларининг узлуксиз малакасини ошириш тизимини жорий этиш тўғрисида"ги ПФ-5789-сонли фармони.
14. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "2019-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини инновацион ривожлантириш стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида"ги 2018 йил 21 сентябрдаги ПФ-5544-сонли Фармони.
15. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 27 майдаги "Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПФ-5729-сон Фармони.
16. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 2 февралдаги

VII. Малакавий аттестация

Тингловчиларнинг малакавий аттестацияси касбий, ўқув-методик ва илмий-методик фаолияти натижалари (электрон портфолиода қайд этилган кўрсаткичлари), якуний тест синовлари ҳамда Аттестация комиссиясида битирув ишини ҳимоя қилиш асосида ўтказилади.

Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича кўрсатма ва тавсиялар.

Амалий машғулотларда тингловчилар ўқув модуллари доирасидаги ижодий топшириқлар, кейслар, ўқув лойиҳалари, технологик жараёнлар билан боғлиқ вазиятли масалалар асосида амалий ишларни бажарадилар.

Амалий машғулотлар замонавий таълим услублари ва инновацион технологияларга асосланган ҳолда ўтказилади. Бундан ташқари, мустақил ҳолда ўқув ва илмий адабиётлардан, электрон ресурслардан, тарқатма материаллардан фойдаланиш тавсия этилади.

Мустақил малака оширишни ташкил этиш бўйича кўрсатма ва тавсиялар.

Мустақил малака ошириш қуйидаги шаклларни ўз ичига олади: очиқ ўқув машғулотлари ва маҳорат дарсларини ташкил этиш; иктидорли ва истеъдодли талабалар билан ишлаш; илмий конференцияларда маъруза билан қатнашиш; илмий журналларда мақолалар чоп этиш; кўргазма ва танловларда иштирок этиш; илмий лойиҳаларда иштирок этиш; халқаро (импакт-факторли) нашрларда мақолалар эълон қилиш; ихтиро (патент), рационализаторлик таклифлари, инновацион ишланмаларга муаллифлик қилиш; монография, муаллифлик ижодий ишлар каталогини тайёрлаш ва нашрдан чиқариш; ўқув адабиётлари (дарслик, ўқув қўлланма, методик қўлланма)ни тайёрлаш ва нашрдан чиқариш; фалсафа доктори (PhD) даражасини олиш учун ҳимоя қилинган диссертацияга илмий раҳбарлик қилиш.

Педагог кадрларнинг мустақил малака ошириш натижалари электрон портфолио тизимида ўз аксини топади.

Мустақил малака ошириш даврида педагоглар асосий иш жойи бўйича педагогик амалиётдан ўтадилар. Педагогик амалиёт даврида педагог асосий иш жойи бўйича кафедранинг етакчи профессор-ўқитувчиларини 2 та дарсини кузатадилар ва таҳлил қиладилар ҳамда кафедра аъзолари иштирокида талабалар гуруҳи учун 1 та очиқ дарс ўтказади. Очиқ дарс таҳлили ҳамда педагог томонидан кузатилган дарслар хулосалари кафедранинг йиғилишида муҳокама этилади ва тегишли кафедранинг баённомаси билан расмийлаштирилади.

Дастурнинг ахборот-методик таъминоти.

Модулларни ўқитиш жараёнида ишлаб чиқилган ўқув-методик материаллар, тегишли соҳа бўйича илмий журналлар, Интернет ресурслари, мультимедиа маҳсулотлари ва бошқа электрон ва қоғоз вариантдаги манбаалардан фойдаланилади.

Курснинг мақсади ва вазифалари

Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш курсининг **мақсади** педагог кадрларнинг инновацион ёндошувлар асосида ўқув-тарбиявий жараёнларини юксак илмий-методик даражада лойиҳалаштириш, соҳадаги илғор хорижий тажрибалар, замонавий билим ва малакаларни ўзлаштириш ва амалиётга жорий этишлари учун зарур бўладиган касбий билим, кўникма ва малакаларини такомиллаштириш, шунингдек уларнинг ижодий фаоллигини ривожлантиришдан иборат.

Курснинг **вазифаларига** қуйидагилар киради:

"Спорт фаолияти" йўналишида педагог кадрларнинг замонавий касбий билим, кўникма ва малакаларини такомиллаштириш ва ривожлантириш;

педагогларнинг ижодий-инновацион фаоллик даражасини ошириш;

мутахассислик фанларини ўқитиш жараёнига замонавий ахборот-коммуникация технологиялари ва хорижий тилларни самарали татбиқ этилишини таъминлаш;

махсус фанлар соҳасидаги ўқитишнинг инновацион технологиялари ва илғор хорижий тажрибаларини ўзлаштириш;

"Спорт фаолияти" йўналишида қайта тайёрлаш ва малака ошириш жараёнларини фан ва ишлаб чиқаришдаги инновациялар билан ўзаро интеграциясини таъминлаш.

Курс якунида тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакалари ҳамда компетенцияларига қўйиладиган талаблар:

"Олий таълимнинг норматив-ҳуқуқий асослари", "Илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат", "Таълим жараёнларида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш", "Амалий хорижий тил", "Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари" модуллари бўйича тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакаларига қўйиладиган талаблар тегишли таълим соҳаси бўйича педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати ва уларнинг тайёргарлиги ҳамда компетентлигига қўйиладиган умумий малака талаблари билан белгиланади.

Махсус фанлар бўйича тингловчилар қуйидаги янги билим, кўникма, малака ҳамда компетенцияларга эга бўлишлари талаб этилади:

Тингловчи:

-жисмоний тарбия ва спортнинг ҳуқуқий-ташкилий асосларини;

-мультимедиа иловалари турлари ва уларни яратиш босқичларини;

-жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва оммавий тадбирларини ташкил этишни;

-малакали спортчиларни махсус жисмоний тайёргарлигини ривожлантиришда замонавий технологиялардан фойдаланишни;

-илмий тадқиқотларнинг умумий тамойилларини;

-тадқиқот усулларига қўйиладиган умумий талабларни;

-спортчи организмига допинг воситаларининг таъсирини;

-кўп йиллик тайёрлов тизимида спортчиларни саралаш ва йўналтиришни ***билиши*** керак.

Тингловчи:

-мутахассислик фанларини ўқитишда спорт соҳасидаги илғор хорижий тажрибалардан фойдаланиш;

-инновацион технологиялар ёрдамида машғулотларни ташкил этиш ва ўтказиш;

-спорт соҳасида электрон таълим ресурсларини яратиш;

-спорт мусобақаларини замонавий услуб ва воситалар ёрдамида ташкиллаштириш;

-спорт машғулоти юкламаларини назорат ва таҳлил қилиш;

-республикамизда спорт фаолияти йўналишида олиб борилаётган илмий тадқиқотлар ва уларнинг натижаларини таҳлил этиш;

-спортчиларимизнинг халқаро мусобақаларда эришган натижаларини таҳлил қилиш;

-малакали спортчиларнинг машғулот ва тайёргарлик турларини таҳлил қилиш;

-кўп йиллик тайёрлов тизимида малакали спортчиларни саралаш ва йўналтириш;

-мустақил тарзда машғулотларни режалаштириш ва спортга саралаш ***кўникмаларига*** эга бўлиши лозим.

Тингловчи:

-спорт мусобақаларини ташкил этишда хорижий тажрибаларни тадбиқ этиш;

-спорт соҳасида илмий-тадқиқотлар ўтказиш ва янги илмий ҳамда амалий натижаларни олиш;

-малакали спортчиларни техник-тактик ва психологик тайёрлашда замонавий технологиялардан фойдаланиш;

-спортчининг мусобақа фаолиятини назорат қилиш ва таҳлил этиш;

-спортда допингни қўллашнинг олдини олиш ва унга қарши курашиш;

-машғулотлар олиб бориш тизимини йўлга қўйиш ва услубиётини яратиш ***малакаларига*** эга бўлиши зарур.

Тингловчи:

-спорт соҳасида самплинг методидан фойдаланиш;

-спорт таълимида масофавий ўқитишни ташкил қилиш усулларини амалда қўллай олиш;

-мутахассислик фанларини хорижий тилда ўқитишни қўллай олиш;

-замонавий технологиялар ёрдамида малакали спортчиларни жисмоний тайёргарлиги ва ҳаракат сифатларини ривожлантириш;

-спортчининг техник-тактик тайёргарлигини текшириш усулларидан фойдаланиш;

-спорт турлари бўйича мусобақа қоидаларига сўнгги киритилган ўзгаришларни амалиётда қўллай олиш;

-замонавий жихоз ва техник воситаларни спорт фаолияти йўналишида қўллаш ***компетенцияларига*** эга бўлиши лозим.

5.2. Оммавий жисмоний тарбия ва соғломлаштириш ишларини тизимли ташкил этиш.

Жисмоний тарбия ва оммавий спорт соғломлаштириш тадбирларини ташкил этишнинг мақсади ва вазифалари. Оммавий спорт ва соғломлаштириш тадбирларининг талабалар организмини чиниқтиришдаги ўрни. Олий таълим муассасаларида спорт мусобақаларини ўтказиш методикаси. Олий таълим муассасаларида жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва оммавий спорт тадбирларининг йиллик календарь режасини тузиш методикаси.

МАХСУС ФАНЛАР.

6.1. Спортчиларни тайёрлашнинг замонавий технологиялари.

Спортчиларни техник-тактик ва психологик тайёрлашда замонавий технологиялардан фойдаланиш. Спортчиларнинг мусобақа фаолияти ва тайёрлаш тизимида эксперимент шароити. Малакали спортчиларнинг йиллик тайёргарлик босқичларида юкламаларни режалаштириш технологияси. Замонавий технологиялар ёрдамида малакали спортчилари ҳаракат сифатлари ривожлантириш. Малакали боксчиларнинг индивидуал хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда мусобақа фаолияти натижадорлигини шакллантириш. Малакали спортчилар юкламаларини режалаштиришда тезлик сифатини ривожлантиришнинг замонавий технологиялардан фойдаланиш.

6.2. Спортда илмий тадқиқот ишларини ташкил этиш.

Тадқиқот усулларига қўйиладиган умумий талаблар. Машғулот юкламаларини назорат қилиш. Спортчининг мусобақа фаолиятини назорат қилиш ва таҳлил этиш. Комплекс назорат асослари ва жисмоний тарбия ва спортда математик-статистик услублар. Тадқиқот усулларига қўйиладиган умумий талаблар.

6.3. Спортда тиббий ва биологик таъминот.

Жисмоний тарбия ва спорт мусобақаларини тиббий таъминлаш. Саломатлиги чекланган спортчиларни тиббий таъминлаш тамойиллари. Допинг тўғрисида тушунча. Спортчи организмига допинг воситаларининг таъсири. Спортда допингни қўллашнинг олдини олиш ва унга қарши кураш. Спорт овқатланишини ташкил этиш тамойиллари. Спортчиларни фармакологик таъминлаш. Спорт амалиётида шошилинч холатлар. Спортда тўсатдан ўлим холати. Жисмоний тарбия ва спорт мусобақаларини тиббий таъминлаш тамойиллари ва умумий тартиби.

6.4. Болалар ва ўсмирлар спортининг долзарб муаммолари.

Болалар ва ўсмирлар спорт мактабларига болаларни жалб қилиш ва контингентни сақлашнинг долзарб масалалари. Болаларнинг спорт қобилияти ва иқтидорини аниқлашнинг долзарб масалалари. Спортдаги юклама ва уни ёш спортчилар организмига меъёрлаш. Болалар ва ўсмирларнинг индивидуал кобилиятларини аниқлашда қўлланилаётган биологик, психологик ва педагогик тест меъёрларни аниқлаш. Саралов ва йўналтиришнинг кўп йиллик тайёрлов босқичлари билан алоқаси.

IV. АМАЛИЙ ХОРИЖИЙ ТИЛ.

4.1. Амалий хорижий тилни ўрганишнинг интенсив усуллари.

Хорижий тилни ўрганишдаги замонавий ёндашувлар. Коммуникатив методлардан самарали фойдаланиш. Хорижий тилни ўрганишда грамматиканинг аҳамияти (грамматика ва лексика – B1, B2). Маданиятлараро мулоқот компетенцияси (ўзбек ва хорижий тилда сўзлашувчи халклар маданияти, урф-одатлари, анъаналари ҳақида чет тилида гапира олиш). Соҳага йўналтирилган тил кўникмаларини ривожлантириш, мутахассислик фанларини хорижий тилда ўқитишни лойиҳалаштириш. Илмий тадқиқотларга йўналтирилган тил кўникмаларини ўзлаштириш, илмий мақолаларнинг резюмесини тайёрлаш, хорижий адабиётлар билан ишлаш. Хорижий мутахассислар билан мулоқот стереотиплари. Электрон хатлар ёзиш, хорижий тилда тақдимотлар тайёрлаш. Тил кўникмалари диагностикасининг ассесмент технологиялари.

Кундалик ва ижтимоий ҳаётга оид мавзулар, тили ўрганилаётган мамлакатлар маданияти ва анъаналари, Ўзбекистон ҳақида, мамлакатимизнинг машҳур инсонлари тўғрисида қисқача маълумот, резюме тўлдириш, оммавий ахборот воситалари, маданий ҳордиқ, телефонда суҳбат, саёҳат ва туризм, транспорт соҳаси, кашфиётлар, санъат, фан ва таълим соҳаси, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, даврнинг энг долзарб муаммоларини ўрганиш, муҳокама ва таҳлил қилиш.

V. ТИЗИМЛИ ТАҲЛИЛ ВА ҚАРОР ҚАБУЛ ҚИЛИШ АСОСЛАРИ.

5.1. Таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарор қабул қилишнинг замонавий технологиялари.

Тизим, тизимли таҳлил ва тизимли ёндашувнинг мазмун-моҳияти. Олий таълим тизими: таркиби, мақсад ва вазифалари. Педагогик жараён ва унинг тузилмавий асослари. Ўқув фанлари мазмуни ва уларни ўқитишдаги изчиллик асослари. Педагогик фаолиятда муаммолар: бакалавриат ва магистратура таълим дастурларида изчиллик ва мослашувчанликни ташкилий ва методик таъминлаш; кадрлар буюртмачилари ва меҳнат бозори эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режалари ва фанлар дастурларини шакллантириш; кадрлар тайёрлаш сифатига таъсир кўрсатадиган омиллар; таълим, фан ва ишлаб чиқаришни интеграциялаш; иқтидорли талабаларни қидириб топиш, танлаш ва улар билан ишлаш методлари. Тизимли фикрлаш.

Педагогик тизимда таҳлилий фаолият. Аналитик ва сифатли усуллар. Педагогик фаолиятда тизимли таҳлил усуллари.

Қарор қабул қилишнинг мазмун-моҳияти, тамойиллари ва унга нисбатан бўлган ёндашувлар. Педагогик жараёнда қарор қабул қилишга қўйиладиган талаблар, унинг турлари ва психологик жиҳатлари. Педагогик фаолиятда қарорнинг шаклланиши, қабул қилиш босқичлари ва ижросини таъминлаш. Олий таълимда менежмент ва маркетинг асослари.

Курс ҳажми.

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курси 288 соатни ташкил этади. Бунда ўқув дастурининг 144 соат ҳажми ишдан ажралмаган ҳолда мустақил малака ошириш усуллари асосида, 144 соати тўғридан-тўғри (бевосита) малака ошириш шаклида ишдан ажраган ҳолда амалга оширилади. Малака оширишнинг бевосита шаклида бир ҳафтадаги ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми 36 соатни ташкил этади. Аттестациядан муваффақиятли ўтган курс тингловчиларига Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги ПФ-4732-сон Фармони 3-иловаси билан тасдиқланган давлат намунасидаги малака аттестати берилади.

"СПОРТ ФАОЛИЯТИ" ЙЎНАЛИШИ БЎЙИЧА ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА МАЛАКА ОШИРИШ КУРСИНИНГ ЎҚУВ МОДУЛЛАРИНИНГ МАЗМУНИ.

I. ОЛИЙ ТАЪЛИМНИНГ НОРМАТИВ ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ

1.1. Ўзбекистоннинг миллий тикланишдан миллий юксалиш босқичида олий таълим вазифалари.

Ўзбекистон мустақил демократик тараққиётининг миллий тикланиш босқичида жамият ривожи ва таълим-тарбия соҳасидаги амалга оширилган вазифалар. Ўзбекистоннинг мустақил демократик тараққиёт йўли. Миллий тикланиш босқичи ва унинг ўзига хос хусусиятлари. Жамият ривожида демократия моделларининг хилма-хиллиги. Мамлакатимизда демократик ислоҳотлар ва фуқаролик жамиятини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари. Мустақил демократик тараққиёт йўлида эришилган ютуқлар ва муаммолар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёев демократик ислоҳотларни изчил давом эттириш тўғрисида ва унинг амалий, конструктив характери. Ўзбекистон тараққиётининг миллий юксалиш босқичида ҳаракатлар стратегиясининг ишлаб чиқилиши ва унинг устувор йўналишлари. "Халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халққа хизмат қилсин" ғояси. Халқ қабулхоналари ва виртуал қабулхоналар ҳамда Давлат хизматлари агентлигининг ташкил этилиши – мамлакатимизда демократик ислоҳотларни жадаллаштиришнинг муҳим омили сифатида. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг БМТ Бош Ассамблеясининг 72-Сессиясидаги нутқининг асосий йўналишлари. Маъмурий ислоҳотлар концепцияси. 2019-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини инновацион ривожлантириш стратегияси. Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим, Халқ таълими ва Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциялари. Ўзбекистон Республикасида Оила институтини мустаҳкамлаш концепцияси. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаларида ижтимоий ривожланишнинг устувор вазифалари. Илм-фан ва таълим-тарбия – демократик жамият ривожланишининг энг зарурий асоси. Талабалар ўртасида миллий мустақиллик ғоялари асосида маънавий-ахлоқий ва тарбиявий ишларни олиб бориш принциплари. Ёшлар, оила, маҳалла, дин ва хотин-қизлар масалаларига оид давлат дастурларининг асосий йўналишлари. БМТнинг "Хотин-қизларга нисбатан камситишнинг ҳар қандай шаклларига барҳам бериш тўғрисида"ги Конвенцияси. Халқаро нормалар ва ҳуқуқий стандартларга мувофиқ аёлларнинг ҳуқуқларини таъминлашда Хотин-қизлар қўмитасининг роли ва ваколатлари.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг ёшлар маънавиятини юксалтириш ва уларнинг бўш вақтларини мазмунли ташкил этиш бўйича бешта муҳим ташаббуси.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари.

Жамиятда ижтимоий муносабатларни ҳуқуқий тартибга солиш. Таълим соҳасини бошқаришнинг ҳуқуқий асослари. Олий ва ўрта махсус таълим соҳасида бошқарувни ислоҳ қилиш ҳамда олий ва ўрта махсус таълим тизимига бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари.

Таълим соҳасига оид қонун ҳужжатлари ва уларнинг мазмуни. Педагог ходимларнинг меҳнат муносабатларини тартибга солиш. Коррупцияга қарши курашнинг ҳуқуқий асослари ва унинг олдини олиш омиллари. Коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари. Таълим муассасаларида коррупцияни олдини олиш ва унга қарши курашишнинг ҳуқуқий ва маънавий-маърифий асослари. Халқаро меҳнат ташкилоти. Ўзбекистоннинг Халқаро меҳнат ташкилоти билан самарали ҳамкорлиги. Ўзбекистон ратификация қилган Халқаро меҳнат ташкилоти конвенциялари. Олий ўқув юртлари профессор-ўқитувчиларининг инсон ҳуқуқлари. Гендер муаммолари ва ўқув жараёнида гендер-дифференциялланган хулқ-атворнинг таъсирини ҳисобга олиш масалалари.

Қонуности ҳужжатлари тушунчаси ва уларнинг турлари. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий таълим тизимига оид қабул қилган фармонлари, қарорлари ва фармойишлари. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Олий таълим тизимига тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг таълим-тарбия жараёнини ташкил этишга оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари. Давлат таълим стандартлари, Кадрлар тайёрлаш тегишли таълим (ихтисос) йўналиши бўйича давлат таълим стандарти, ўқув режалар ва фан дастурлари ва уларга қўйиладиган талаблар. Ўқув режалари ва ўқув фанлари дастурларини такомиллаштириш тамойиллари. Ўқув юкламаларини режалаштириш ва уларнинг бажарилишини назорат қилиш методлари. Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолаш.

Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат аккредитациясидан ўтказиш тартиби, таълим сифати назорати.

Таълим жараёнини ташкил этишда норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни қўллаш амалиёти ҳамда раҳбар ва педагог кадрларнинг қонун ижодкорлиги ва ташаббускорлиги.

II. ИЛҒОР ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ ВА ПЕДАГОГИК МАҲОРАТ

2.1. Педагогнинг инновацион фаолиятини ривожлантириш.

Педагогика ва касб-ҳунар бўйича муомала қилиш назарияси ва амалиёти. Таълим жараёни қатнашчилари билан ўзаро муносабатларда этика нормалари ва нутқ маданияти.

Инновацион жараёнлар ривожининг замонавий тенденциялари. Таълим сифатини оширишда ўқитувчининг инновацион фаолияти. Инновацион таълимда илғор хорижий тажрибалар интеграцияси. Кредит тизими. ECTS кредитлари: хусусиятлари ва тамойиллари. Ўқув режа ва фан дастурларини такомиллаштириш.

Бакалавриат йўналишлари ва магистратура ихтисослари бўйича ўқув жараёнини ташкил этиш ва унинг сифатини таъминлашнинг замонавий методлари. Ўқув машғулотларининг ҳар хил турларини ўтказиш методикаси. Талабаларда танқидий фикрлашни шакллантириш, мустақил ишларини ташкил этиш. Иқтидорли талабалар билан ишлаш.

Педагогнинг креативлиги инновацион таълимнинг муҳим омили сифатида. Креатив фикрлашга йўналтирилган таълим технологиялари: кейс стади, лойиҳавий таълим, витаген, скампер, дизайн фикрлаш, синергетик таълим ва портфолио технологияларининг дидактик аҳамияти.

Педагогнинг инновацион фаолият натижаларини баҳолашга тизимли ёндашув. Педагогик фаолият натижаларининг сифат индикаторлари. Педагогнинг мустақил ўзини-ўзи касбий ривожлантириш стратегиялари. Педагогик квалиметрия.

2.2. Спорт таълим сифатини оширишда илғор хорижий тажрибалар.

Хорижий мамлакатлар спорт таълим тизимидаги тажрибаларни ўрганишнинг назарий ва амалий аҳамияти. АҚШ ва Европа давлатларида спорт таълими сифатини ошириш тажрибалари. Ривожланган Япония, Жанубий Корея, Хитой ва бошқа давлатларда профессионал спортни ташкил этишда илғор хорижий тажрибалар. Хорижий давлатларда оммавий спортни ташкил этиш ва спорт мусобақалари бошқарувида хорижий тажрибаларни жорий этиш.

III. ТАЪЛИМ ЖАРАЁНЛАРИДА АХБОРОТ-КОММУНИКАЦИЯ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИ ҚЎЛЛАШ.

3.1. Электрон педагогика асослари ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини такомиллаштириш.

Ахборот – коммуникация технологиялари ва уларни таълим жараёнида қўллашнинг дидактик имкониятлари, ахборот тизимлари, шахснинг таълим, тарбияси ва ривожланишида замонавий ахборот технологиялари ва тизимлари. LMS тизимлари – педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини такомиллаштиришнинг воситаси. Web-технологиялар, унинг хусусиятлари ва таълим жараёнида фойдаланиш. Булутли технологиялар. Google булутли хизматларидан фойдаланган ҳолда ўқув жараёнини ва ахборот таълим майдонини такомиллаштириш.

Педагогик дастурий воситалар (AutoPlayMedia Studio, CourseLab, iSpring Suite, Hot Potatoes ва бошқ.) дан фойдаланиб мультимедиали ўқув курсларини яратиш.

Медиакомпетентлик, педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини Scopus, ScienceDirect, Mendeley тизимлари асосида такомиллаштириш.

3.2. Спортда замонавий ахборот-комуникация технологиялардан фойдаланиш.

Жисмоний тарбияда фойдаланиладиган замонавий ахборот-коммуникация технологиялари. Компьютерда амалий дастурларда ишлаш асослари. Электрон жадвалдан фойдаланиш.

Жисмоний тарбия ва спортда мултимедиали тақдимот яратиш технологиялари. Жисмоний тарбия ва спортга оид масалаларни ҳал қилишда электрон жадвалнинг асосий хусусиятлари ва имкониятларидан фойдаланиш.